

ŠKOLSKA RAZINA NATJECANJA IZ GEOGRAFIJE 2026.

Razred ili kategorija natjecanja: ispit za 2. razred gimnazije

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 50

Potpis članova Školskoga povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka. Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika trebaju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena upotreba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova. Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom.

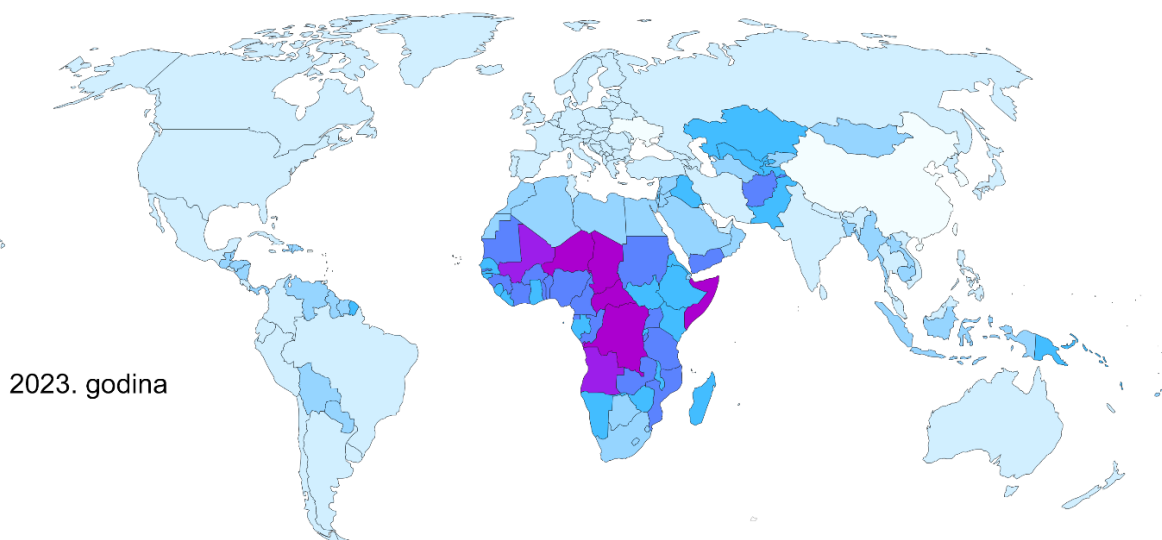
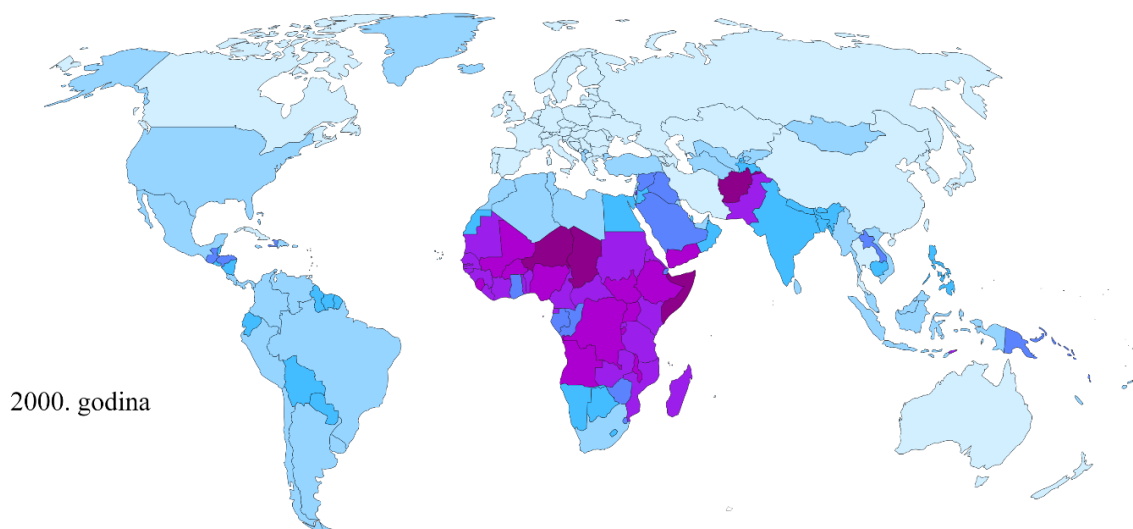
Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Školsko povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Školskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo ispravaka odgovora u tim česticama. Netočno se riješeni zadatci, naknadno ispravljeni odgovori i odgovori napisani u zagradama te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Školsko povjerenstvo

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA.

1. Promotrite tumače priloženih geografskih karata. Što priložene karte prikazuju?
- a) migracijski saldo b) opću stopu fertiliteta
- c) stopu mortaliteta d) udio zaposlenih u primarnome sektoru

2. Tri su priznate i jedna djelomično priznata država zabilježile promjenu prema najsvjetlijem tonu u tumaču (najnižim vrijednostima). Imena su tih država
- _____, _____, _____ i
- _____.

- 1 3. Razlog pada u najnižu kategoriju pojave prikazane na karti kod države koja je najveća površinom iz prethodnog zadatka posljedica je _____ populacijske politike.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PODATAKA IZ PRILOŽENE TABLICE.

	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.	2021.
Ukupni broj stanovnika	4 426 221	4 601 469	4 784 265	4 437 460	4 284 889	3 871 833
Hrvati	3 513 647	3 454 661	3 736 356	3 977 171	3 874 321	3 547 614
AB	626 789	531 502	581 663	201 631	186 633	123 892
BC	-	-	-	20 755	31 479	24 131
Mađari	35 488	25 439	22 355	16 595	14 048	10 315
Slovenci	32 497	25 136	22 376	13 173	10 517	7729

- 3 4. Ime naroda koji se u priloženoj tablici nalazi pod kraticom „**AB**“ jest _____, dok se iza kratice „**BC**“ nalaze _____. Narod „**BC**“ većinski pripada _____ vjeroispovijesti.

- 3 5. Analizirajte podatke iz tablice i razvrstajte sve popisne godine u dolje priloženu tablicu prema udjelu Hrvata.

Udio Hrvata manji od 80 %	Udio Hrvata veći od 80 %

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA I TABLICE.

1 6. Osobe prikazane na fotografiji označenoj brojem 3 prema uzroku migracije pripadaju u _____ migracije.

2 7. Fotografija snimljena 2025. u Osijeku prikazuje skupinu osoba i zastavu njihove matične države. Prema dobrovoljnosti, migracija tih osoba bila je _____. S obzirom na određenu državu u ovom slučaju, osobe s fotografije nazivamo _____.

3 8. Promotrite fotografiju označenu brojem 1, snimljenu 2024. u Zagrebu. Na njoj su osobe koje su imigrirale iz jedne azijske države. S obzirom na udaljenost, osobe na fotografiji izvršile su _____ migraciju koja pripada u skupinu _____ migracija. Njihov narod većinski pripada _____ religiji.

3 9. Tijekom posljednje _____ (navedite koliko uzastopnih godina) godine, Hrvatska bilježi **pozitivan/negativan** (zaokružite točnu riječ) migracijski saldo. Takav migracijski saldo u Hrvatskoj rezultira _____ ukupnog broja stanovnika poradi prostornog kretanja.

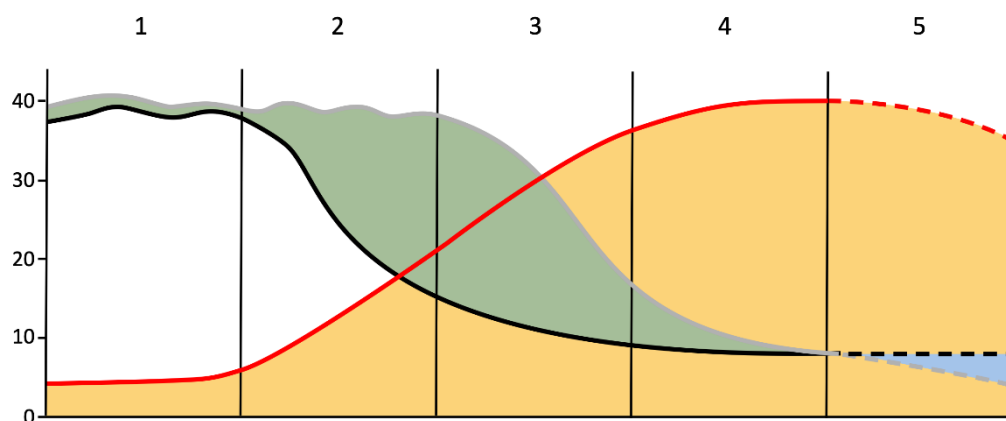

1. VANJSKA MIGRACIJA STANOVNIŠTVA REPUBLIKE HRVATSKE

	Doseljeni iz inozemstva	Odseljeni u inozemstvo
2015.	11 706	29 651
2016.	13 985	36 436
2017.	15 553	47 352
2018.	26 029	39 515
2019.	37 726	40 148
2020.	33 414	34 046
2021.	35 912	40 424
2022.	57 972	46 287
2023.	69 396	39 218
2024.	70 391	38 997

**SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE TABLICE I
DIJAGRAMA.**

	Država A	Država B	Država C	Država D
Stopa nataliteta (‰)	17,3	34,5	22,2	8,6
Stopa mortaliteta (‰)	5,6	6,0	5,2	13,0
Stopa prirodne promjene (‰)	11,7	28,5	16,7	-4,4
Udio BDP-a po sektoru: primarni (%)	21,9	1,8	18,3	3,4
Udio BDP-a po sektoru: sekundarni (%)	11,4	37,5	31,8	19,8
Udio BDP-a po sektoru: tercijarni (%)	55,2	55,1	45,2	59,7

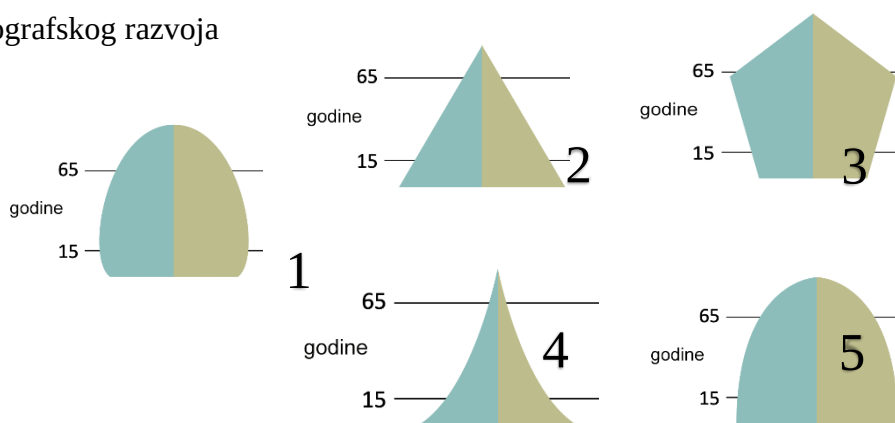
Prostor za računanje

2

10. Slova koja u tablici predstavljaju države Hrvatsku, Nepal, Uzbekistan i Zambiju, upišite u odgovarajuće dijelove dijagrama demografskog razvoja.

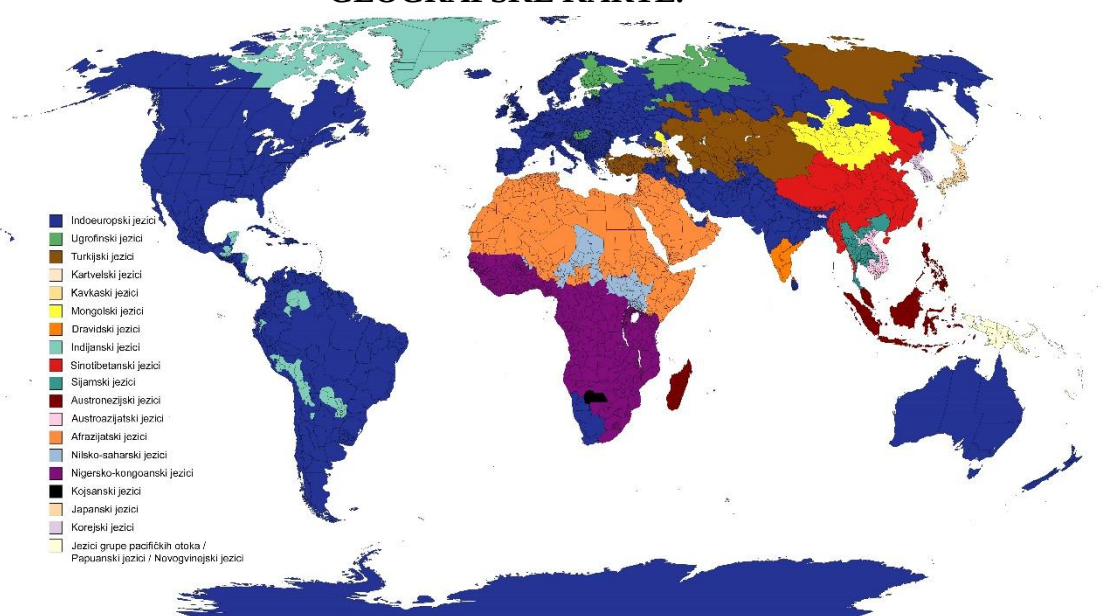
2 11. Povežite države navedene u tablici s tipovima dobno-spolnih struktura upisivanjem jednog broja na crtu ispred oznake države s kojom ga prema podacima u priloženoj tablici i etapi/podetapi demografskog razvoja možemo povezati.

___ Država A
___ Država B
___ Država C
___ Država D

2 12. Prema podacima u priloženoj tablici, za očekivati je da najkraći očekivani životni vijek ima država označena slovom ____, a ime je te države **Hrvatska / Nepal / Uzbekistan / Zambija** (zaokružite točan odgovor). Najdulji očekivani životni vijek ima država označena slovom _____. S obzirom na vrijednosti pokazatelja prirodnog kretanja stanovništva, država s najduljim očekivanim životnim vijekom trebala bi radi svog opstanka provoditi _____ populacijsku politiku.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

3 13. Tri u cijelosti europske države čiji službeni jezik **ne** pripada indoeuropskoj porodici (skupini) jezika su _____, _____ i _____.

3 14. U najmnogoljudnijoj državi svijeta govore se jezici koji pripadaju u _____, _____ i _____ porodicu (skupinu) jezika.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU U TEKSTU SU TRI POGREŠNA POJMA. PRONADITE IH I PREPIŠITE U PRVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH, U DRUGI STUPAC U ISTOME REDU, UPIŠITE TOČNE POJMOVE.

3

15. Pozorno pročitajte tekst i riješite zadatak kao što je napisano u naputku.

Gospodarska struktura stanovništva jedan je od pokazatelja razvijenosti neke države. Najviši udio zaposlenih u tercijarnim, a najniži u primarnim djelatnostima pokazatelj je visoke gospodarske razvijenosti određene države. Primjeri država s najvišim udjelom zaposlenih u tercijarnim, a najnižim u primarnim djelatnostima jesu Japan, Njemačka, SAD, ali i Hrvatska. U Hrvatskoj je najveći broj građana završio tercijarnu razinu obrazovanja. Radi nemogućnosti pronalaženja posla u Hrvatskoj dio visokoobrazovanih stanovnika Hrvatske emigrira u gospodarski razvijenije europske države, posebice one u kojima se govore jezici germanske jezične skupine. Unatoč jezičnoj razlici i pripadnosti Hrvata istočnoslavenskoj jezičnoj skupini, naši sunarodnjaci posljednjih desetljeća cijenjeni su radnici na tim prostorima. Neki od njih odlučit će se nakon radnog vijeka vratiti u Hrvatsku. Tada će ih statistika ubrojiti u neaktivno stanovništvo, zajedno s djecom, školarcima, studentima, umjetnicima i nezaposlenima koji ne traže posao te osobama koje su nesposobne za rad.

NETOČAN POJAM	TOČAN POJAM

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PODATAKA IZ PRILOŽENE TABLICE.

država	X	Y	Z
migracijski saldo (2024.)	153 000	205 000	-225 500
natalitet (2024.)	686 000	800 000	2 667 000
mortalitet (2024.)	1 600 000	225 330	1 472 000
ukupna populacija (2024.)	123 750 000	20 300 000	212 000 000
Prostor za računanje			

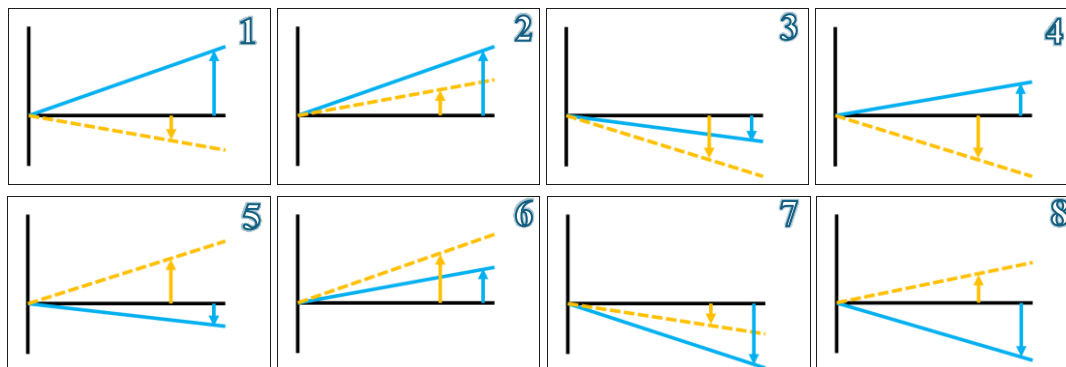
3 16. Prema podacima u tablici povežite grafičke prikaze trendova općega kretanja stanovništva s ponuđenim državama.

_____ država X

_____ država Y

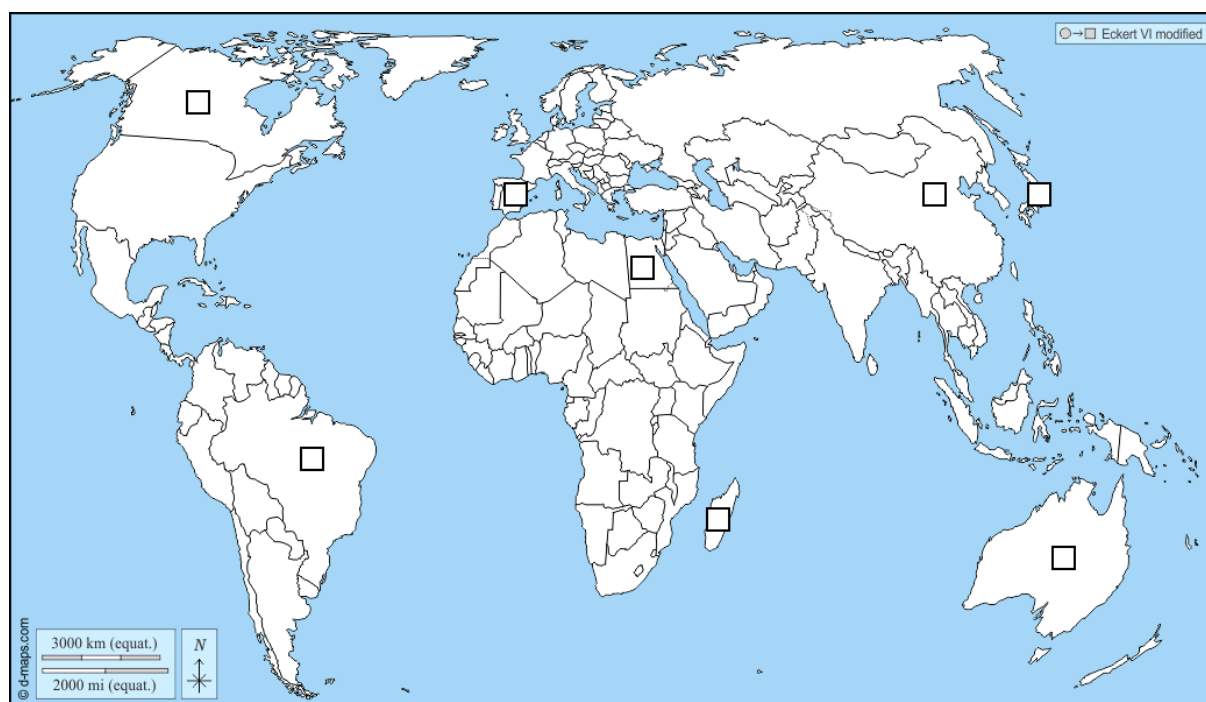
_____ država Z

— popis
— prirodno kretanje

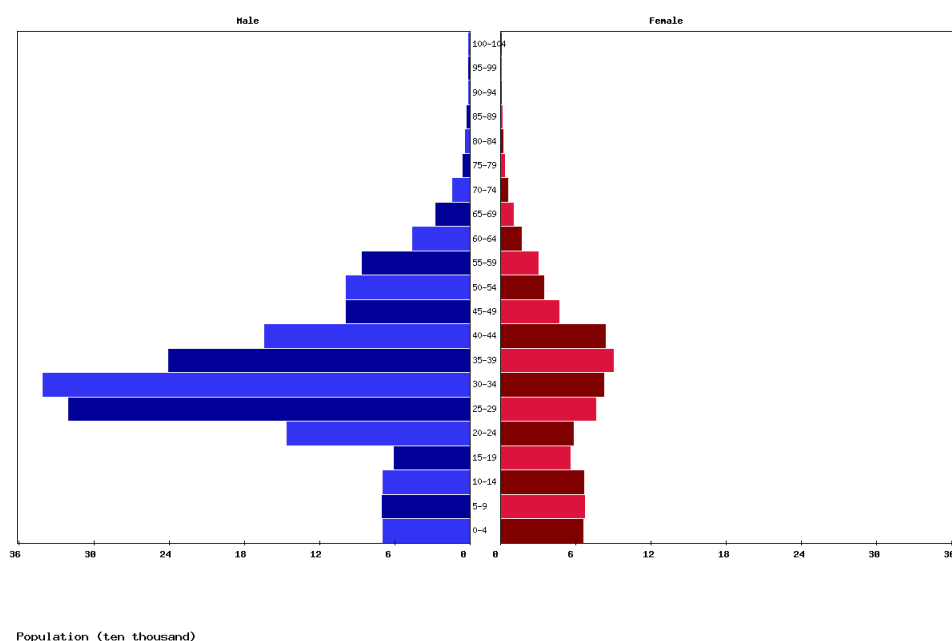

2 17. Tip općega kretanja stanovništva u 16. zadatku pod brojem 7 nazivamo _____. On pripada u _____ trend (podtip) općega kretanja.

2 18. Prema podacima u tablici, povežite podatke i lokaciju države X i države Z na slijepoj karti upisom slova „X“ i slova „Z“ u odgovarajuće kvadratiće.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA.

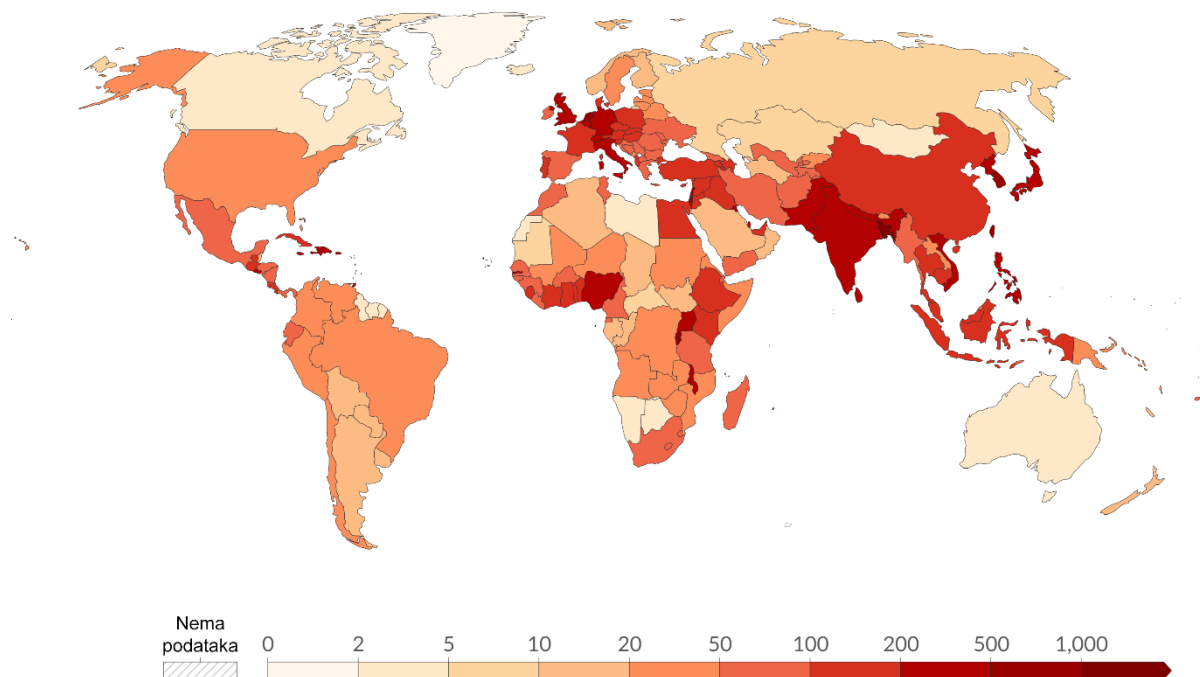

3 19. Prikazana dobno-spolna struktura sugerira da je u državi koeficijent _____ 2024. godine iznosio više od 100 osoba toga spola u odnosu na 100 osoba suprotnoga spola. Prikazano **je/nije** (zaokružite točan odgovor) posljedica izraženog diferencijalnog nataliteta. Koje je ime države čija je dobno-spolna struktura prikazana na dijagramu?

a) Afganistan b) Irak c) Iran d) Katar e) Pakistan f) Sirija

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

Gustoća naseljenosti, 2025. godina

1 20. Prema priloženoj karti zaokružite slovo koje predstavlja pravilan poredak država od najveće gustoće naseljenosti prema najmanjoj gustoći naseljenosti.

- a) Bangladeš – Italija – Meksiko – Republika Koreja
- b) Nizozemska – Njemačka – Republika Južna Afrika – Mali
- c) Alžir – Niger – Iran – Kina
- d) Kostarika – SAD – Australija – Ukrajina

3 21. Prema priloženoj karti samo je jedan teritorij označen najsvjetlijom bojom u tumaču karte. Ime je tog teritorija _____, a službeno je dio Kraljevine _____. Na tom području, osim Danaca, živi i narod čije je ime _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE SLIKE.

1 22. Populacijsku politiku koju je provodio režim uz čije postojanje vežemo ovakve i slične plakate želeći stvoriti stanovništvo s genetski preferiranim obilježjima nazivamo _____.

1 23. Što od navedenog **nije** mjera gore spomenute politike, a nije nužno vezano uz priloženu fotografiju?

- a) dostupnost dječjih vrtića
- b) cijepljenje djece
- c) preventivni zdravstveni pregledi
- d) programi edukacije za prestanak pušenja

